

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519203689
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3519203689.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne: X., proti žalovanému: A., o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a iné, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 20. augusta 2021, č.k. 9Csp/67/2019-85, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach - vo vyhovujúcich výrokoch II. - IV. a súvisiacom výroku o trovách konania (výrok VI.) **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyňa **m á** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti týkajúcej sa zaplata sumy bezdôvodného obohatenia nad sumu 1.749,54 eur zastavil. Výrokom II. určil, že Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXXXXXX uzatvorená dňa 23.10.2014 je bezúročná a bez poplatkov. Výrokom III. uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 1.481,97 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň výrokom IV. zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadost'učinenie vo výške 500,- eur. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol (výrok V.). V konečnom dôsledku výrokom VI. o trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100%.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa domáhala určenia, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.10.2014 je bezúročná a bez poplatkov, zároveň žiadala zaviazat' žalovaného k zaplata sumy 2.071,89 eur titulom bezdôvodného obohatenia, zároveň uplatňovala nárok na primerané zadost'učinenie vo výške 500,- eur a žiadala tiež priznať náhradu trov konania. Dôvodila, že vzhľadom na finančnú tieseň uzatvorila so žalovaným spotrebiteľskú úverovú zmluvu, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver 2.000,- eur, ktorá zmluva bola vopred naformulovaná, obsahujúca neprijateľné zmluvné podmienky. Tvrdila absenciu obligatórných náležitostí v zmluve o úvere, nekalé praktiky žalovaného. Namietala neurčitosť údajov o RPMN, ročnej úrokovej sadzbe (26,28% - 11,88%). Žalovaný jej poskytol úver 2.000,- eur, prečerpala úver vo výške 2.290,46 eur a celkom zaplatila 3.846,- eur. Rozdiel je vo výške 1.555,54 eur, ktoré žiada vrátiť späť. Tvrdila tiež, že žalovaný pri poskytnutí úveru nekonal s odbornou starostlivosťou, keď bol pred uzavretím zmluvy povinný posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, mal brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa úver poskytuje, pričom za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez relevantných údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Žalovaný v rozpore s § 11 ods. 2 zákona ZoSpÚ nepreukázal a ani netvrdil, že by zisťoval ďalšiu úverovú zaťaženosť žalobkyne, nevyžiadal si žiadne doklady o príjmoch a výdavkoch, vyžadoval iba

občiansky preukaz a rodný list. Zmluva bola robená po telefóne, všetky údaje boli diktované telefonicky, nakoľko žalovaný mal údaje v systéme už z predchádzajúcich úverov. Veriteľ teda bonitu žalobkyne neskúmal, čím hrubo porušil svoje povinnosti, preto sa úver považuje aj z tohto dôvodu podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov a zároveň veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od nej jednorazové splatenie úveru. Nárok na zadosťučinenie odôvodnil tým, že tento má plniť funkciu satisfakčnú a aj sankčnú, s prihliadnutím na postoj žalovaného vo viacerých veciach sa však žalovaný stále dopúšťa toho, že jeho zmluvy neobsahujú povinné náležitosti, neskúma bonitu.

3. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Popieral tvrdenia žalobkyne o absencii predpísaných náležitostí zmluvy, či skúmaní jej bonity. Tvrdil, že všetky svoje povinnosti si splnil, preto ani nemohli byť splnené predpoklady na vznik bezdôvodného obohatenia, vo vzťahu ku ktorému nároku vzniesol tiež námietku premlčania. Predmetná úverová zmluva neobsahuje podľa jeho názoru žiadne neprijateľné podmienky, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach. Ďalej uviedol, že úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti je predpokladom práva na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobkyňa však nepreukázala úspešné uplatnenie porušenia práva, alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi a nepreukázala ani to, že jej v súvislosti s ich porušením vznikla ujma vo výške 500,- eur, ktorú požaduje ako finančné zadosťučinenie. Poukázal na Rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 20.01.2017 sp. zn. 29C/105/2016, kde súd konštatoval, že nemohol dospieť k záveru, že žalovaný pri koncipovaní a uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalobcom nepostupoval s odbornou starostlivosťou s úmyslom poškodiť spotrebiteľa a preto nemôžu byť splnené podmienky na priznanie primeraného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Účelom zadosťučinenia je reparovať ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom je, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparovať. Konaniu vedenému pod sp. zn. 9Csp/67/2019 nepredchádzalo žiadne konanie, v ktorom by si žalobkyňa ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnila porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného. V rámci postupu pri poskytovaní úveru tiež žalovaný napĺňa svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity klienta zisťovaním jeho kreditného skóre, ktoré zaisťuje oddelenie úverových rizík, ktorým procesom je posudzovaná príjmová a výdavková stránka u spotrebiteľa, skúmajú sa klientské informácie o premenných hodnotách (vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a podobne), na ktorý účel je využívaný štatistický model, ktorého výstupom je pravdepodobnosť dodržania úverových záväzkov zo strany klienta. Rovnako tak sú nastavené hodnoty minimálneho skóre, ktorého nedosiahnutím je posudzovaná žiadosť zamietnutá. Toto vykonáva automatizovaný systém. Kontrolujú sa externé registre, využívané sú úverové registre SOLUS a NRKI. S ich pomocou sa zhromažďujú klientské informácie, poskytujú obraz o stave záväzkov u veľkého počtu veriteľov. Žalobkyňa ako klient pri uzatváraní úverovej zmluvy uviedla čistý príjem 650,- eur mesačne, že je vdova, býva vo vlastnom dome, nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. V období uzatvorenia úverovej zmluvy žalovaný nemal súhlas zo Sociálnej poisťovne na overovanie klientmi uvádzaných informácií. Poukázal na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008.

4. Na dokazovaním zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1, 2, § 7 ods. 1, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, vo svetle ktorých úverovú zmluvu uzatvorenú stranami posúdil ako spotrebiteľskú, podriadenú normám spotrebiteľského práva (tiež zákonu o spotrebiteľských úveroch). Zaoberal sa podrobne tým, či Úverová zmluva obsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) zákona č. 129/2010, či je správne uvedená ročná percentuálna miera nákladov, teda, či v danom prípade zmluva má nedostatky, ktoré vedú k tomu, aby sa úver mohol považovať za bezúročný a bez poplatkov a dospel k záveru, že v úverovej zmluve nie je uvedená doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/), nie je v nej jednoznačne stanovená úroková sadzba (táto je určená variabilne s ohľadom na výšku poskytnutého úveru - § 9 ods. 2 písm. i), výška splátky (§ 9 ods. 2 písm. k) a ročná percentuálna miera nákladov (opäť stanovená výberom - § 9 ods. 2 písm. j), pri absencii ktorých údajov bolo potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, vychádzajúc z § 11 zákona č. 129/2010 Z.z., čo má za následok povinnosť žalobkyne vrátiť žalovanému iba to, čo jej žalovaný reálne poskytol. Podľa názoru súdu si žalovaný ako veriteľ nesplnil ani svoju povinnosť uvedenú v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Pri posudzovaní schopnosti žalobkyne splácať spotrebiteľský úver vychádzal výlučne z údajov, ktoré mu mala sama poskytnúť (údaje o príjme, rodinných pomeroch), ktoré neboli žiadnym spôsobom preverované, takže žalovaný nemal k dispozícii žiadne doklady o tom, aký je reálny príjem žalobkyne, či bude schopná úver splácať alebo nie, a

obmedzil sa výlučne na odpočítanie akýchsi fixných položiek a žalobkyňou uvedenej splátky iného úveru z ňou tvrdeného príjmu (odpočítanie životného minima, výdavkov na domácnosť 70,- eur, ktoré však z ničoho nevyplyvali). Už len samotná skutočnosť, že žalobkyňa mala iný úver, ktorý mala splácať po 75,- eur, musela žalovanému naznačovať, že finančná situácia žalobkyne nie je dobrá. Keďže takto súd zistil dôvody, pre ktoré je úver potrebné považovať v súlade s § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov, vyhovel v tejto časti žalobe žalobkyne. Následne sa zaoberal požadovaným vydaním bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalobkyňa žalovanému zaplatila viac ako mala. Pôvodne požadovala toto vo výške 2.071,89 eur, neskôr už len vo výške 1.749,54 eur, čo súd hodnotil ako čiastočné späťvzatie žaloby v časti prevyšujúcej sumu bezdôvodného obohatenia vo výške 1.749,54 eur a konanie v časti prevyšujúcej priznanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.749,54 eur zastavil. Mal za preukázané, že zo strany žalovaného bol žalobkyni poskytnutý úver reálne vo výške 2.290,46 eur, vrátila žalovanému sumu 3.843,11 eur, preplatok je tak vo výške 1.552,65 eur. Voči tejto pohľadávke bola však vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného, ktorú námietku posúdil súd vo svetle ust. § 100 ods. 1, 2, § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dospejúc k záveru, že nárok je premlčaný iba v časti týkajúcej sa zaplata sumy 70,65 eur a v tejto časti ho nie je možné vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania žalobcovi priznať. Ako bezdôvodné obohatenie bolo preto možné žalobcovi priznať iba sumu 1.481,97 eur (bezdôvodné obohatenie 1.552,65 eur mínus premlčaná splátka 70,65 eur). Súd sa ďalej zaoberal nárokom na poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý nárok posúdil vo svetle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa. Konštatoval, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon nestanovuje, akým spôsobom má byť výška primeraného finančného zadosťučinenia určená. Jeho výška závisí od viacerých okolností, a to od výšky poskytnutého úveru, sumy, ktorú neoprávnene veriteľ zo zmluvy dostal, množstva porušení zákona, ktoré viedli k tomu, že právo spotrebiteľa bolo značným spôsobom porušené. Vzhľadom na množstvo nedostatkov zmluvy vyhotovenej žalovaným, ktoré viedli až k určeniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti požadovaný nárok na zaplata sumy 500,- eur mal za plne dôvodný. V prípade, že by sa žalobkyňa nedomáhala podanou žalobou ochrany svojich práv, je vysoko pravdepodobné, že zmluva by trvala prakticky „nekonečne“, žalovaný by opakovane navyšoval poskytovaný úver a žalobkyňa by sa tak ocitla v kruhu, z ktorého nie je možné vystúpiť. Suma 500,- eur bude tak plniť funkciu akejsi satisfakcie pre žalobkyňu a tiež represie pre žalovaného, čo snáď v budúcnosti povedie k zodpovednejšiemu prístupu veriteľov pri poskytovaní úverov v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Keďže žalobkyňa bola v konaní v prevažnej časti úspešná (súd vyhovel jej žalobe v časti určenia úveru ako bezúročného a bez poplatkov, aj v časti poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia a tiež v prevažnej časti nároku na vrátenie bezdôvodného obohatenia), preto jej priznal nárok na plnú náhradu trov konania, o výške ktorej náhrady trov bude v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 255 ods. 1 CSP).

5. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu, smerujúc svoje odvolanie voči vyhovujúcim výrokom II. - IV. a súvisiacemu výroku o trovách konania VI., navrhujúc odvolaciemu súdu zrušenie rozhodnutia v týchto častiach a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne navrhoval zmenu napadnutého rozhodnutia tak, že žaloba bude zamietnutá v plnom rozsahu a žalovanému bude priznaná plná náhrada trov konania. Uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery) namietal nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie, ktorý posúdil úver poskytnutý žalobkyni ako bezúročný a bezpoplatkový v dôsledku nesplnenia si povinnosti žalovaného danej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSpÚ, tiež absencie súdom prvej inštancie zistených obligatórnych náležitostí zmluvy predpísaných zákonom. Poukázal na to, že z charakteru revolvingového úveru vyplýva, že zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú a preto nie je možné v nej určiť presný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, čo neznamena, že by veriteľ túto náležitosť bol v zmluve opomenul, keďže ukončenie zmluvy je uvedené v úverových zmluvných podmienkach hlavy 7 § 1. Podľa názoru žalovaného náležitosti zmluvy nemusia byť nutne uvedené v jednom dokumente za predpokladu, že sú vyhotovené písomne v inom dokumente, alebo zachytené na inom trvalom nosiči a zmluva obsahuje jednoznačný a presný odkaz na tieto písomnosti, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, ktorý názor je v súlade s rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15. Žalovaný v čase uzatvárania zmluvy nemal možnosť vedieť, kedy a koľko z úverového rámca žalobkyňa vyčerpá, preto bola mesačná splátka stanovená na výšku 4 %

z dlžnej sumy. Okrem toho bola žalobkyňa každý mesiac informovaná o výške dlžnej sumy, o výške aktuálnej sumy na čerpanie, o týždňovom limite a podobne. K duálnej úrokovej sadzbe 26,28% / 11,88% uviedol, že v úverovej zmluve sa priamo uvádza, že vyčerpaná čiastka nižšia ako 1.000,- eur sa úročí sadzbou 26,28% a vyššia ako 1.000,- eur sa úročí sadzbou 11,88%. Pokiaľ ide o RPMN, žalovaný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy nemal vedomosť o tom, kedy a v akej výške klient bude čerpať prostriedky prostredníctvom karty, z uvedeného dôvodu bolo možné vykonať len imaginárny výpočet RPMN s vopred nakonfigurovanými predpokladanými údajmi. K bonite klienta uviedol, že k mechanizmu jej skúmania sa detailne vyjadril vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach, ktorých sa pridrižiava. Overoval si bonitu klienta pred uzatvorením zmluvy z dostupných zdrojov. Pokiaľ by to nebol urobil, nemal ako do zmluvy uviesť zamestnávateľa, výšku príjmov, rodinný stav, či vyživovaciu povinnosť. Tieto informácie si obratom overoval v dostupnom registri SOLUS. K primeranému finančnému zadosťučineniu uviedol, že predpokladom toho, aby súd mohol priznať takýto nárok je, že spotrebiteľove práva a povinnosti sú porušené a sám vyvíja iniciatívu, ako túto situáciu odvrátiť a zabezpečiť si súdnym rozhodnutím ochranu. V tomto prípade však práva spotrebiteľa porušené neboli a do doby priznania tohto nároku nebolo právoplatne rozhodnuté o tom, že úverovou zmluvou došlo k porušeniu práv alebo povinností zo strany žalovaného voči žalobkyni. Rozhodnutie v tomto konaní nemožno považovať za porušenie práv alebo povinností ustanovených zákonom, o to viac, že nenadobudlo ešte právoplatnosť. Predmetom konania nebolo uplatnenie porušenia práv, ale výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu vyhodnotenia úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov. Súd tiež neskúmal hľadisko primeranosti tohto uplatneného nároku. Priznanú čiastku 500,- eur považuje za neadekvátnu. Tento inštitút nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, ani na kompenzáciu jej majetkovej škody. Žalobkyňa nepreukázala, v čom pociťovala porušenie svojich práv. Tento nárok nemôže byť nástrojom obohatenia sa spotrebiteľa. V tomto smere dáva do pozornosti rozsudok KS Prešov sp. zn. 14Co/91/2012-141. V tomto prípade žiadna, ani len hrozba ujmy žalobkyni nevznikla, naviac uplatnenie tohto nároku vôbec nezdôvodnila. Súdby by nemali spotrebiteľov zbavovať zodpovednosti za svoje záväzky a následne im ešte priznať primerané finančné zadosťučinenie. Účelom tohto inštitútu nie je vo vzťahu k spotrebiteľovi ako slabšej strane poskytovať bezbrehú ochranu voči dodávateľovi bez ohľadu na platné právo.

6. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhovala rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Podľa jej názoru nedôvodne žalovaný v odvolaní namieta, že bonitu klienta si preveroval. Súd prvej inštancie správne, vychádzajúc z dokazovania, zistil, že pri posudzovaní schopnosti žalobkyne splácať spotrebiteľský úver vychádzal žalovaný výlučne z údajov, ktoré mu poskytla samotná žalobkyňa. Žalovaný teda riadne podľa § 7 ods. 1 ZoSpÚ neoveril bonitu žalobkyne a teda s odbornou starostlivosťou ani nemohol posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. V tomto smere poukazuje na viaceré rozhodnutia súdov, príkladmo KS Trnava č.k. 11Co/2/2019-106, KS Prešov sp. zn. 6Co/171/2016. Už len pre nedodržanie overenia bonity klienta je úver aj v okolnostiach tejto veci bezúročný a bezpoplatkový. Dáva do pozornosti vo vzťahu k tejto problematike tiež rozhodnutie KS Prešov sp. zn. 3CoCsp/27/2021, kde bol priamo identický žalovaný účastníkom sporu, kde sa odvolací súd vyjadril navyše pre porušenie povinnosti žalovaného pri skúmaní bonity, že úver je bezúročný a bezpoplatkový a za stavu, že dodávateľ neskúmal výdavky spotrebiteľa uzavrel, že týmto hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu z ust. § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Dôvodne súd prvej inštancie tiež konštatuje, že v zmluve nie je jednoznačne stanovená úroková sadzba a RPMN a v súvislosti s touto problematikou odkazuje na rozhodnutia iných odvolacích súdov, príkladmo KS Nitra sp. zn. 9Co/139/2019, či KS Prešov sp. zn. 3CoCsp/27/2021. Nedôvodne tiež namieta žalovaný priznanie finančného zadosťučinenia žalobkyni. Pri rozhodovaní o tomto nároku treba vychádzať z toho, že tento inštitút plní jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradil dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok, a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa takéhoto konania už nedopustí. Žalovaný spôsobil žalobkyni nepokoj, psychickú ujmu, čo sa už nedalo uniesť, a preto musela žalobkyňa podať žalobu na súd. V tomto smere poukazuje na rozhodnutie NS SR 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019. Je preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešne uplatnila na súde porušenie svojich práv v spotrebiteľskej zmluve, súd jej žalobe vyhovel a preto bol splnený aj predpoklad pre priznanie jej zadosťučinenia.

7. Po rozhodnutí odvolacieho súdu, ku ktorému došlo dňa 27.01.2022, žalovaný súdu prvej inštancie zaslal repliku na vyjadrenie žalobkyne, ktorá bola doručená súdu prvej inštancie dňa 31.01.2022,

odvolaciemu súdu 04.02.2022, s obsahom ktorej sa odvolací súd nezaoberal, keďže bola doručená až potom, ako vo veci odvolací súd rozhodol a komfortne nad limit lehoty, ktorú mal žalovaný na jej zaslanie ako reakcie na písomné vyjadrenie žalobkyne.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie v odvolaním dotknutých častiach vydané podľa § 359 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

9. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny v rozsahu odvolaním napadnutých vyhovujúcich častí (výroky II.-IV.) a súvisiacej časti o trovách konania (výrok VI.) podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho zostávajúcich častiach - zastavujúcej (výrok I.) a zamietajúcej (výrok V.) nepreskúmal, keďže tieto suspenzívnym účinkom odvolania dotknuté neboli.

10. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok, existenciu ktorej vady nezistil, a odvolateľ ju tiež ani netvrdil.

11. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v ťažiskovej časti vyhovel žalobe, prostredníctvom ktorej sa žalobkyňa ako spotrebiteľ domáhala určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého jej na základe zmluvy zo dňa 03.10.2014 žalovaným, vydania bezdôvodného obohatenia v rozsahu preplatku na úvere (po odpočítaní premlčaním a späťvzatím dotknutej časti), zaplataenia finančného zadostučinenia vo výške 500,- eur a náhrady trov konania. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že žalovaný ako veriteľ si nespĺnil svoju povinnosť danú mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. (hrubo ju porušil, keď pred uzatvorením úverovej zmluvy neskúmal dostatočne bonitu žalobkyne), tiež, že zmluva o spotrebiteľskom o úvere, ktorú strany uzatvorili, neobsahuje všetky náležitosti požadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, konkrétne neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a konečnej splatnosti úveru, nie je v nej jednoznačne stanovená úroková sadzba, absentuje výška splátky a nie je jednoznačne uvedená ani RPMN (§ 9 ods. 2 písm. f/, i/, k/ j/ uvedeného zákona) a preto sa úver poskytnutý žalobkyňi považuje za bezúročný a bez poplatkov v dôsledku zistenia preplatkov naň spojený so vznikom bezdôvodného obohatenia a povinnosti jeho vydania. Súčasne vzhľadom na ťažiskový úspech žalobkyne konštatoval vznik práva na jej strane na náhradu trov konania.

12. Žalovaný odvolaním v konkrétnostiach namietal správnosť záveru súdu prvej inštancie týkajúceho sa nedostatočného skúmania bonity žalobkyne pred uzatvorením zmluvy, tiež absencie konštatovaných obligatórnych náležitostí zmluvy a v konečnom dôsledku aj nesplnenie predpokladov pre priznanie finančného zadostučinenia (§ 7 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. f/, i/, k/ j/ ZoSpÚ, § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.) s následkom nesprávneho posúdenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vzniku bezdôvodného obohatenia, tiež priznania finančného zadostučinenia, uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery).

13. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

14. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

15. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalovaného vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie z dostatočne zisteného skutkového stavu vyvodil správne skutkové a právne závery o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (o.i. tiež podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, t.j. 23.10.2014, ďalej len „ZoSpÚ“) pre hrubé porušenie povinnosti žalovaného skúmať pred uzatvorením zmluvy v dostatočnom rozsahu bonitu žalobkyne (§ 7 ods. 1 ZoSpÚ), z ktorého dôvodu žalobe o určenie, že úver je bez úrokov a poplatkov vyhovel a po zistení, že žalobkyňa na úver zaplatila viac ako bolo jej povinnosťou (teda nad rámec poskytnutej istiny), konštatujúc vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného (§ 451 OZ), podrobil jeho výšku prieskumu z hľadiska účinkov žalovaným vznesenej námietky premlčania (§ 100, § 107 OZ) nad rámec čiastky dotknutej premlčaním, na jeho vydanie žalovaného zaviazal za súčasného dôvodného vyhovenia nároku žalobkyne na finančné zadosťučinenie (§ 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa) považujúc toto čo do základu a výšky primerané zmyslu a účelu tohto inštitútu v okolnostiach danej veci. Rovnako správne je jeho rozhodnutie v časti trov konania, keď na ťarchu ťažiskovo neúspešného žalovaného konštatoval plný nárok na náhradu trov konania žalobkyne (§ 255 ods. 1 CSP). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňa všetky vyššie uvedené požiadavky a tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli neodôvodnené. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v rozsahu vyššie uvedených záverov a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP) a v podrobnostiach na tieto poukazuje, aby nadbytočne neopakoval pre strany známe fakty posudzovanej veci spolu so správnou citáciou jednotlivých ustanovení právnych predpisov ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní s následkom potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného uvádza odvolací súd nasledovné skutočnosti:

17. Nemožno pochybovať (a v odvolaní to nespochybňuje ani odvolateľ) o spotrebiteľskom charaktere právneho vzťahu v zmysle ustanovení § 52 a nasl. OZ založeného medzi stranami sporu zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na tento spotrebiteľský charakter právneho vzťahu, v ktorom majú pôvod v konaní uplatňované nároky žalobkyne voči žalovanému, súd prvej inštancie zákonu zodpovedajúcim spôsobom, vychádzajúc z princípu ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu, posúdiac, že naň dopadajú normy spotrebiteľského práva, podrobil ex offa (tiež vo vzťahu k tvrdeniam žalobkyne) prieskumu obsah zmluvy o tomto úvere z hľadiska toho, či obsahovala zákonné náležitosti, ako aj skúmal, či postupom žalovaného pred uzatvorením zmluvy nedošlo k hrubému porušeniu jeho povinnosti skúmať bonitu žalobkyne. V čase uzatvorenia zmluvy platila právna úprava zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a súd prvej inštancie zo správne aplikovaných ustanovení označeného právneho predpisu platných a účinných ku dňu uzatvorenia dotknutej zmluvy aj vychádzal. Podľa dôvodovej správy k návrhu Zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (po prijatí publikovanom pod č. 129/2010 Z.z.) vo vzťahu k § 9, zásadný význam v ochrane spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch má, aby spotrebiteľ získal dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Z vyššie uvedenej dôvodovej správy k ust. § 9 ods. 2 vyplýva účel, pre ktorý zákonodarca zakotvil požiadavku obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere - ktorým je dostatočná informovanosť spotrebiteľa o podmienkach spotrebiteľského úveru, ktorá požiadavka bola premietnutá aj do normatívneho textu - do znenia zákona. Sankcionovanie povinnosti poskytovateľa spotrebiteľského úveru vyplývajúcej zo zákona č. 129/2010 Z. z. uvedených v § 11 ods. 1, 2 je primerané vzhľadom k závažnosti porušenia povinnosti poskytovateľa úveru, ktorým sa zabezpečí cieľ,

t.j. ochrana spotrebiteľa a tento následok odradí poskytovateľa úveru od konania, ktoré nezodpovedá cieľu a to, aby spotrebiteľovi bolo umožnené poznať podmienky zmluvného vzťahu, do ktorého vstupuje a rozsahu povinnosti plniť (rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15). Súdnou praxou akceptovaný výklad tohto ustanovenia jednoznačne smeruje k tomu (z hľadiska objasnenia významu právnych noriem), že týmto ustanovením chcel zákonodarca postihnúť skutočnosť absencie určitých obsahových náležitostí, či nesplnenie významnej povinnosti dodávateľom špecifickým následkom v podobe toho, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a to pri každom porušení uvedenom v § 11 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z. z., ktorý výklad z hľadiska sledovaného cieľa vyplýva aj z neskorších noviel tohto zákona.

18. V posudzovanej veci bola zmluva o úvere uzavretá dňa 23.10.2014, preto sa na ňu vzťahovali ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia tejto zmluvy, teda do 31.12.2014.

19. Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (23.10.2014) veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alebo pred zmenou tejto zmluvy, spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru, povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

20. Podľa § 11 ods. 2 ZoSpÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

21. Vo svetle uvedeného nemožno pochybovať, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ tak existujúcu situáciu klienta (najmä jeho príjmy a výdavky), ako aj skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je tak v zmysle reálneho naplnenia tejto povinnosti potrebné klásť na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z v tom čase existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Účelom ani zmyslom tejto povinnosti samozrejme nie je nadobudnutie stopercentnej istoty o splatení úveru, keďže nie je možné s istotou vylúčiť situácie, že spotrebiteľ príkladmo dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobou chorobou, či nastanú iné, na jeho situáciu negatívne dopadajúce skutočnosti. Zákonodarca zavedením tejto povinnosti sledoval efektívne zamedzenie predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní v čase uzatvorenia zmluvy a reálne ani vo svetle svojich v tom čase existujúcich pomerov do budúcnosti svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona vyplýva, že tieto informácie si má veriteľ zabezpečiť sám (avšak tiež v spolupráci so žiadateľom o úver). Jeho povinnosťou je takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť prípadne s odbornou starostlivosťou rozhodnúť, ktoré z nich je nevyhnutné ďalej tiež aj overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľa síce zaťažuje povinnosť poskytnúť veriteľovi (avšak len na jeho žiadosť) úplné, presné a pravdivé údaje, čo tak nezbavuje veriteľa povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je tak stav (zistenie veriteľa), keď tomuto v závislosti na frekvencii splácania zostane v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške, čo vyžaduje zo strany dodávateľa zanalyzovanie tak príjmov, ako aj výdavkov u konkrétneho žiadateľa o úver. Samostatné analyzovanie príjmov bez analýzy výdavkov, či naopak, nie je logicky spôsobilé k reálnemu posúdeniu úverovej schopnosti (bonity) spotrebiteľa ako žiadateľa o úver. Dôsledkom podcenenia bonity veriteľom nie je neplatnosť zmluvy, ale neposkytnutie mu ochrany pre prípad zistenia, že tento hrubou nedbanlivosťou porušil svoju zákonnú povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa, a to prostredníctvom uplatnenia sankcie voči nemu

uvedenej v ust. § 11 ods. 2 ZoSpÚ v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľovi poskytnutého úveru.

22. Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno pochybovať o tom, že bolo nielen plne opodstatnené, ale priamo neopomenuteľné zo strany súdu vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity žalobkyne zo strany žalovaného a splnenie tejto povinnosti vo svetle ust. § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSpÚ, následne vyhodnotiť, ako jednej zo zákonných podmienok, ktorej splnenie pri uzatvorení zmluvy vyžaduje právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, Zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie) o to viac s ohľadom na predmet žaloby, ktorú povinnosť si súd prvej inštancie splnil, a to nielen vo svetle jej ex offo preskúmania, ale aj vo svetle žalobkyňou produkovanej argumentácie v priebehu konania.

23. Povinnosť vnútroštátnych súdov ex offo skúmať, či veriteľ konal pred poskytnutím spotrebiteľského úveru s odbornou starostlivosťou, ako aj to, že dôkazné bremeno v konaní o splnení povinnosti konať s odbornou starostlivosťou zaťažuje výlučne veriteľa a nikdy nie spotrebiteľa, vyplýva z niekoľkých rozhodnutí Súdneho dvora EÚ (rozhodnutie SD EÚ C-679/18, SD EÚ C-449/13, SD EÚ C-377/14 a ďalšie). Súdny dvor EÚ dospel k záveru, podľa ktorého o.i. článok 8 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica...“) sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladá povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto Smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzatvorením zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie splňajú požiadavky podľa článku 23.

24. Z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by žalovaný bol predložil doklady preukazujúce rozsah a spôsob skúmania bonity žalobkyne pred uzatvorením spotrebiteľskej zmluvy tak, ako to z hľadiska svojho zmyslu a účelu predpokladá splnenie si povinnosti danej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSpÚ (takéto doklady nie sú súčasťou spisového materiálu). Z dostupných skutočností sa javí (opak žalovaný nepreukázal), že sa uspokojil len s údajom o príjme žalobkyne, či jej osobných pomeroch a to bez toho, aby si ich vôbec overil, nehovoriac o absencii analýzy konkrétnych výdavkov na bývanie, stravu, dopravu, domácnosť, či ďalšie možné úverové zaťaženia s ich následným vyhodnotením, s cieľom získať objektívny obraz o finančnej situácii žalobkyne. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, vychádzajúc z jeho znenia, skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, teda ako správne uvádza vo vyjadrení k odvolaniu tiež žalobkyňa, vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti dodávateľa, pri ktorom sa nemožno uspokojiť s formalistickým prístupom spočívajúcim v dopyte na spotrebiteľa o výške jeho príjmu (dokonca bez vyžiadania si od neho túto skutočnosť preukazujúcej istiny - potvrdenia o príjme), bez preukázania získavania informácií o relevantných skutočnostiach tiež z iných dostupných zdrojov a bez následného aktívneho získavania potrebných informácií zo strany dodávateľa a ich následnej analýzy a vyhodnotenia, ktorú reálnu činnosť žalovaný nepreukázal.

25. Súd prvej inštancie teda zákonu zodpovedajúcim spôsobom a správne vyhodnotil nespĺnenie si vo vyžadovanom rozsahu povinnosti žalovaného (resp. jej hrubé porušenie) danej mu ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z.

26. Nedôvodne žalovaný v odvolaní namieta, že uvedená zákonná povinnosť bola naplnená tým, že bonitu preveroval v rámci tzv. vnútorného systému, výpis z ktorého ako uvádza predkladal v priebehu konania (zrejme má na mysli listinu na čl. 75 spisu), obsah ktorej však nasvedčuje v prospech už vyslovených záverov, že dotknutú zákonnú povinnosť overenia bonity žalobkyne s odbornou starostlivosťou žalovaný hrubo porušil. Z obsahu listy je jednak zrejme, že nebol dokladaný (ani žiadaný) doklad o príjme, že údaje o výdavkoch nemajú reálny základ, nie sú ničím verifikované, nie sú analyzované ani v sumáre s príjmami vyhodnocované. Ako správne uviedol už súd prvej inštancie, už len zistené dovtedajšie úverové zaťaženie žalobkyne indikovalo k vážnym pochybnostiam o tom, či táto bude bez ohrozenia svojich potrieb spôsobilá splácať ďalší úver, keď navyše prehľad neobsahuje výdavky na stravu, bývanie, zdravotnú starostlivosť, hygienu a ďalšie.

27. So zreteľom na uvedené odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru o hrubom porušení povinnosti žalovaného, predpísanej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSpÚ s následkom dôvodnosti nastupujúcej sankcie v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru.

28. Keďže na to, aby bolo možné vyhlásiť úver za bezúročný a bez poplatkov postačuje zistenie čo i len jednej vady, ktorú zákon sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, v tomto prípade dôvod uvedený v ust. § 11 ods. 2 veta druhá ZoSpU, ďalšími dôvodmi (vadami týkajúcimi sa obligatórných náležitostí zmluvy) sa z dôvodu hospodárnosti už odvolací súd nezaoberal.

29. Za vecne správne je potom potrebné považovať aj rozhodnutie v časti o vydaní bezdôvodného obohatenia, ako dôsledku zistenia, že žalobkyňa na úver zaplatila viac, ako jej bolo poskytnuté, pri výške ktorého súd prvej inštancie správne zohľadnil účinky vznesenej námietky premĺčania, ktorého výšku, teda správnosť jeho výpočtu žalovaný v konkrétnostiach v odvolaní ani nenapádal.

30. V konečnom dôsledku zostávajúcou časťou odvolacích námietok spochybňuje žalovaný správnosť priznania žalobkyni finančného zadosťučinenia vo výške 500,- eur ťažiskovo namietajúc, že nebolo právoplatne rozhodnuté o tom, že úverovou zmluvou došlo k porušeniu práv na ťarchu žalobkyne zo strany žalovaného, tiež jeho neprimeranosť.

31. Ani v tomto smere nebolo možné jeho námietky vyhodnotiť ako dôvodné. Nad rámec toho, že s teoretickými východiskami, vo svetle ktorých správne okolnosti danej veci vo vzťahu k tomuto nároku posudzoval súd prvej inštancie a ktoré vyplývajú z bodov 28-30 odôvodnenia jeho rozhodnutia, s ktorými sa odvolací súd identifikuje a v podrobnostiach na tieto odkazuje, odvolací súd uvádza:

32. Uvedený nárok žalobkyne, má pôvod v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Jeho cieľom je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Pri výklade § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila, postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa), tak základ nároku - právo na finančné zadosťučinenie je dané. Súdna prax pri rozhodovaní o jeho základe a výške akcentuje, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Podľa názoru odvolacieho súdu, všetky vyššie uvedené funkcie primeraného finančného zadosťučinenia súdom prvej inštancie priznaný nárok v tomto smere spĺňa. Nemožno pochybovať o tom, že práve v tomto konaní bolo zistené porušenie práv žalobkyne ako spotrebiteľky, keď si žalovaný ako dodávateľ nesplnil, resp. hrubo porušil svoju zákonnú povinnosť konať s odbornou starostlivosťou, čo malo za následok úspech žalobkyne vo vzťahu k jej nároku, pričom nemožno tiež pochybovať, že porušenie tejto povinnosti bolo spôsobilé privodiť tejto ujmu v podobe neúmernej finančnej zaťaženia pri nedôvodne preplatenom úvere. Keďže zo súdnej praxe sú známe rozhodnutia s identickým dodávateľom (na ktoré v odvolaní poukazuje aj samotná žalobkyňa), v ktorých boli konštatované porušené práva spotrebiteľov, dokonca priznané finančné zadosťučinenie a napriek tomu sú prítomné prípady, ktoré sú porušením práv spotrebiteľa naďalej poznamenané, nemožno pochybovať, že aj v každej ďalšej veci priznanie takéhoto nároku len môže zakladať predpoklad upustenia od takéhoto konania, pričom rozhodne takýto nárok (a už vôbec v priznanej výške 500,- eur) nie je spôsobilý k záveru, že má slúžiť na obohatenie spotrebiteľa, či nedôvodné poškodenie dodávateľa. Tento je primeraný okolnostiam aj správaniu dodávateľa.

33. Súd prvej inštancie poskytol teda žalobkyni ako spotrebiteľovi nielen náležitú ochranu ex offio, ako mu to vyplýva zo zákonnej úpravy, ale správne posúdil všetky relevantné otázky a vydal vecne správne a vo výsledku aj spravodlivé rozhodnutie vo veci založené na správnych skutkových a právnych záveroch, s ktorými sa odvolací súd plne identifikuje.

34. Odvolacie námietky žalovaného tak neboli spôsobilé privodiť v prospech neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

35. Z vyššie uvedených dôvodov teda, keďže dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v jeho vyhovujúcich častiach (výroky II. - IV.) vecne správne, za súčasného záveru o správnosti rozhodnutia aj v časti o náhrade trov konania - výrok VI., podľa § 387 ods. 1 CSP toto v uvedenom rozsahu potvrdil.

36. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa ust. § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňa ako v odvolacom konaní plne úspešná, má nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému 100%.

37. O výške náhrady trov konania žalobkyne rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).